

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 3

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Європейський вимір реформування публічного
управління в Україні”
м. Київ, МАУП, 24 листопада 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 10 від 28 09.16)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 3: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Європейський вимір ре-
формування публічного управління в Україні”, 24 листопада 2016 р. / ред-
кол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 208 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Бортник Валентин Анатолійович, Стасюк В'ячеслав Олександрович Адміністративно-правова організація й мета державного управління.....	53
Владимирська Євгенія Юріївна, Суліма Наталія Миколаївна Публічне управління: суть, суб'єкти та види.....	57
Власюк Таміла Олександрівна Вплив інформаційного суспільства на розвиток системи публічного управління.....	60
Гапоненко Віра Анатоліївна Реалізація принципів публічного управління як умова демократизації в Україні.....	63
Головченко Валентин Васильович Конституціоналізм як досягнення світової правової культури.....	66
Григор'єва Марина Ігорівна Педагогічні умови реформування підготовки менеджерів ЗЕД в контексті європейської інтеграції системи управління освітніми процесами.....	70
Довбик Катерина Сергіївна, Філіппов Михайло Іванович Особливості діяльності підприємства на засадах ситуаційного менеджменту.....	74
Ельбрехт Ольга Михайлівна, Кобржицький Всеволод В'ячеславович Підготовка менеджерів міжнародного туризму на засадах професійно компетентнісного підходу.....	77
Єрескова Тетяна Володимирівна, Горбов Владислав Володимирович Соціальний контроль якості освітніх послуг як складова публічного управління у закладах освіти.....	81
Калініна Ліана Миколаївна Впровадження європейського досвіду публічного управління в Україні: суспільна оцінка.....	84
Кобржицький Всеволод В'ячеславович Більше практики – краща підготовка майбутнього менеджера міжнародного туризму.....	88
Коваленко Тетяна Миколаївна Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студента як фактор формування його професійних навичок та вмінь.....	92
Корінчевська Ірина Анатоліївна Публічне управління галузі охорони здоров'я в контексті економічних реформ.....	96
Костюк Тетяна Олександрівна Публічне управління: світовий досвід та можливості для України.....	99
Кривоберець Марина Миколаївна Актуальні тренди туристичної індустрії в умовах економічної глобалізації.....	102
Лопатенко Людмила Олександрівна Реформування публічного управління в транспортній сфері.....	105
Миронов Віктор Вікторович Децентралізація в системі публічного управління.....	108

БІЛЬШЕ ПРАКТИКИ — КРАЩА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Світове господарство на початку ХХІ ст. постає як неподільне глобальне ціле, де постійно відбуваються різнопланові й різноякісні процеси. Транснаціональні корпорації (ТНК), які стали рушійною силою глобалізаційних явищ, перейшли від політики сепаратності до політики співпраці і реалізації спільних економічних проектів та програм.

До нашого життя нестримно увійшла глобалізація світового господарства, котра обумовлена кількома взаємопов'язаними факторами:

- міжнародний поділ праці; структура, практика та логіка сучасної глобальної економіки привела до появи нової концепції міжнародного поділу праці, яка сприяє не лише змінам балансу економічної сили між окремими країнами і регіонами за рахунок використання часткових переваг (географічне положення, дешевизна енергії, сировини чи робочих рук, доступ до ринків збуту, кваліфіковані кадри тощо), але і створює передумови для формування економічної, а пізніше і політичної багатополарності світу;
- інтернаціоналізація фінансів; яскравими прикладами цього явища є введення єдиної європейської валюти й уніфікація світового валютного ринку, функціонування міжнародної банківської мережі, залежність фінансових систем багатьох країн від коливань на світовому фондовому ринку;
- нові інформаційні і технологічні системи; нова глобальна інформаційно-орієнтована економіка віддає перевагу здійсненню технологічних проривів у розвитку за рахунок впровадження ноу-хау, технологій, при цьому єдиний Інформаційний простір робить кордони держав “прозорими”, а процеси демократизації та глобалізації — незворотними;
- посилення конкурентної боротьби між новими індустріальними країнами і провідними промислово розвинутими державами;
- гомогенізація міжнародного споживчого ринку; однією з причин є поширення масової культури, яка приносить моду на використання однакової продукції (автомобілі, побутова техніка, мобільні телефони, джинси, спортивне взуття, напої, засоби гігієни, іграшки та багато іншого), споживання однакових видів послуг (ресторани швидкого харчування, кінофільми, музика і література, розваги у нічних та комп'ютерних клубах, дискотеках, барах, туризм, який асоціюється з відпочинком на березі теплого моря чи з катанням на лижах засніженими гірськими схилами), їх стандартизацію та проникнення в усі сфери життя і регіони світу.

Міжнародний туризм ще наприкінці ХХ сторіччя трансформувався у багатогранне явище, що поєднує соціальні, економічні, культурні та екологічні аспекти. Він має значний потенціал для подальшого розвитку, співпрацює з багатьма галузями економіки, що зумовлює його провідне місце у соціально-економічному житті багатьох країн і народів. Із форми організації дозвілля туризм перетворився на специфічний

чинник соціального, економічного, комунікативного та культурного взаємообміну між народами різних за своїм розвитком країн і регіонів. Зараз туризм став особливим соціальним, економічним, духовним і культурним явищем, що займає помітне місце у людському суспільстві.

Сучасний туризм є однією з небагатьох галузей світового господарства, де постійно зростає кількість робочих місць, що у 1,5 рази перевищує цей середньогалузевий показник в інших сферах економічної діяльності. Міжнародний туризм, разом із внутрішнім, забезпечує роботою 6–8 % усього самодіяльного населення Землі [1].

Проїшли часи, коли талановиті самородки, спираючись на власне розуміння, відчуття й досвід, добивалися значних успіхів у бізнесі. Наш час вимагає якісної всебічної підготовки людей, чиї рішення впливають на долі інших, людей, які створюють робочі місця та підтримують розпочату справу, примножуючи здобутки та даючи суспільству ті необхідні продукти, що можуть задовольнити його попит. Напевно немає потреби доводити, що для успішного виконання своїх функцій, менеджер міжнародного туризму повинен опанувати науку управління, мати відповідну кваліфікацію, що, можливе тільки шляхом засвоєння предметів кожного навчального циклу. Плюс до того — успішне поєднання теоретичної та практичної підготовки з напруженою самостійною роботою студента, який хоче стати менеджером. Це питання частково уже піднімалося [2], але проблеми практичної підготовки менеджерів туристичної галузі залишилися не висвітленими.

При дослідженні досвіду іноземних ВНЗ, що готують майбутніх менеджерів з туризму [2–4] видно, що переважна їх більшість планує таку підготовку молоді, щоб кожний випускник міг знайти роботу відповідно до своєї освіти. Навчальні програми побудовані таким чином, щоб співвідноситися з ринковим оточенням, а пропонувані напрями і спеціальності мають випереджати попит роботодавців.

Для прикладу, польські студенти проходять практику в таких місцях: США (Нью-Йорк), Іспанія (Канарські та Балеарські острови), Греція (о-ви Закінтос, Родос, Кос, Східний Пелопоннес), Італія, Мальта, Єгипет, Ірландія, Німеччина, Франція, Туніс, Туреччина [5]. Створено унікальну програму ефективної практичної підготовки студентів, які під керівництвом досвідчених викладачів, практиків та менеджерів дізнаються, як використовувати отримані знання в реальних бізнес-проектах на діючих підприємствах туристичної та суміжних галузей.

Досвід ряду західних країн показує, що в якості мети навчальної і виробничої практик ВНЗ визначають оволодіння сучасними методами та формами організації праці в туристичних і готельних підприємствах, формування у студентів звички та культури прийняття управлінських рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах.

Важливим також є виховання потреби до постійного поглиблення знань шляхом їх систематичного оновлення з подальшим творчим використанням у практичній діяльності. Відбувається чітка реалізація принципу тісного взаємозв'язку теорії та практики, що сприяє покращенню підготовки майбутніх менеджерів туристичної галузі.

Якщо звернути свій погляд до США, що є визнаними лідерами в обслуговуванні іноземних туристів, то там налічується близько 180 закладів, що здійснюють підготовку фахівців за напрямом “Туризм” і “Гостинність” [6].

Серед навчальних закладів, які формують структуру підготовки фахівців з туризму США, можна виокремити такі два типи:

- 1) однопрофільні, що спеціалізуються виключно на підготовці фахівців для туризму;

2) багатoproфiльнi, що забезпечують пiдготовку фахiвцiв для рiзних сфер господарювання, включаючи туризм.

Навчальну та виробничу практики американські ВНЗ фокусують на сучасних методах і формах організації праці в туристичних, готельних і суміжних їм підприємствах (переважно малих і середніх), формування у студентів звички та професійної культури прийняття управлінських рішень під час виконання конкретних робочих завдань у реальних умовах діючого підприємства, виховання потреби до постійного поглиблення знань шляхом їх систематичного оновлення з подальшим творчим використанням у практичній діяльності. Тут особливого значення набуває здобута у процесі навчання теоретична основа знань, професійних умінь і навичок майбутніх фахівців. Тобто, спостерігається реалізація принципу тісного взаємозв'язку теорії та практики, що сприяє покращенню підготовки майбутніх менеджерів з туризму [6].

Таким чином, у ряді країн, що по обслуговуванню іноземних туристів займають провідні позиції в світі, навчання майбутніх фахівців галузі спирається на два потужних джерела знань, умінь і навичок — аудиторні лекційні та семінарські заняття і різні види практик. Останні органічно доповнюють перші та дозволяють студентам виробити професійні вміння, що спираються на знання і необхідні якості менеджерів. При проходженні різних видів практик студенти опановують не лише основи майбутньої професії, але й мають змогу шліфувати свої вміння в роботі з людьми, задовольняючи їх потреби, навчаючись спілкуванню з клієнтами і колегами.

Оскільки в Україні навчальні програми та навчальні плани складені значною мірою традиційно, тобто з абсолютним переважанням аудиторного навчання і годин, відведених для самостійної роботи студентів, виникає думка щодо необхідності значного збільшення кількості і тривалості практик.

На першому курсі бакалаврату студенти зараз проходять 1-тижневу ознайомлювальну навчальну практику в межах вступу до фаху. Напевно, доцільно збільшити її термін хоча б до 4 тижнів у кінці семестру.

На другому курсі для майбутніх менеджерів з туризму — можна було б організувати 6–8 тижневу виробничу практику в готелях. Цей вид практики був би особливо корисним тому, що готельна галузь є найближчою до туристичної і знання її основ є обов'язковим для менеджера міжнародного туризму.

На третьому курсі навчання слід проводити 6-тижневу виробничу практику на підприємствах громадського харчування або транспорту. В даному випадку студенту можна запропонувати вибір між рестораном, авіаційним, автобусним або іншим перевізником. Знання і досвід роботи підприємств-суміжників необхідні для кращого розуміння ролі та місця туроператора і туристичного менеджера у складному процесі обслуговування вітчизняних і зарубіжних туристів.

На четвертому курсі слід проводити не менш як 10–12-тижневу переддипломну практику на підприємстві-туроператорі, де студент зможе поєднати отримані теоретичні знання і практичні навички попередніх практик для реального опанування основ обраного фаху.

Джерела

1. Кобржицький В. В., Ткачук С. В. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку міжнародного туризму // Інвестиції: практика та досвід. — 2012. — № 9. — С. 50–54.
2. Кобржицький В. В. Північноамериканський досвід підготовки менеджерів з туризму з урахуванням релігійного чинника (проекція на українські реалії) // Українська держава і Церква: філософські, теологічні та практичні аспекти співпраці в інтересах людини:

- матеріали наук.-практ. конф., м. Київ, МАУП, 19 трав. 2016 р. — К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2016. — 240 с. — С. 226–231.
3. V. Kobrzytsky. Some Aspects of the Development of Tourism in Ukraine // The Ukrainian Review. — 1998 — vol. 45 — No. 1. — P. 29–33.
 4. Польова Л. В. Особливості підготовки менеджерів по туризму у Польщі // Туристична освіта в Україні: проблеми і перспективи: Зб. наук. праць. — Київ: Тонар, 2007. — 356 с.
 5. Вища школа Туризму і екології в Суха Бескидска — [http:// www.sputnikstudenta. com/ studyabroad/vyshshaya-shkola-turizma-i-ekologii-v-suxa-beskidska](http://www.sputnikstudenta.com/studyabroad/vyshshaya-shkola-turizma-i-ekologii-v-suxa-beskidska).
 6. Hudson S. An International Handbook of Tourism Education / S. Hudson. — New York: Elsevier Ltd. — 2005. — 238 p.
 7. The Travel Academy [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http:// www. thetravelacademy. com](http://www.thetravelacademy.com)